

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/673/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

339/2014. (XII. 18.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2013. szeptember 19-én előterjesztett **panaszát** a 2014. december 18-án megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) XX. és XXIII. kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2013. szeptember 19-én a Testület ügyfélszolgálatán személyesen terjesztette elő a panaszát.

I.

1) A panaszos meghallgatásakor a 2013. szeptember 4-én, Budapesten *utcában vele szemben foganatosított közlekedésrendészeti intézkedést kifogásolta. Ennek során sérelmezte, hogy amikor nem akarta elismerni, hogy a szabályszegést (a rendőri állítás szerint nem használt biztonsági övet), akkor a rendőrök először a felelősség elismeréséről szóló iratot akartak vele aláírni, majd egy félig kitöltött iratot, amit a panaszos sérelmezett helyszínen, és megtagadta az aláírást. Ezt követően megváltozott az intézkedés hangneme; a rendőrök többször

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése

rászóltak, hogy tegye a kezét a test mellé. A rendőrök tételesen átvizsgálták a kocsit, több állítólagos szabálytalanság miatt szintén feljelentést helyeztek kilátásba (a menetlevél egy rublikája nem volt kitöltve és a féklámpán volt egy kicsi repedés; a pótkeréken is hibát kerestek). A rendőrök többször megpróbálták vele aláíratni a nem teljesen kitöltött iratot, illetve a későbbiekben a dokumentum panaszosi és a rendőrségi példánya nem azonos módon volt kitöltve, ezért a panaszos ezt szóvá tette és kérte a helyesbítését, illetve le akarta fényképezni az iratot, amit a rendőr nem engedett neki. A panaszossal szemben szondát alkalmaztak, a kocsiraketerében lévő tárgyak származásáról kérdezték. Végül a közel két órás intézkedést követően a rendőr végre teljesen kitöltötten adta át az iratot a panaszosnak, amit a panaszos ezt követően aláírt.

2) A panaszos csatolt egy leíratott az eseményekről, eszerint 2013. szeptember 4-én 12 órakor a céges autóval letolatott a járdáról, és miután látta, hogy hamarosan útban lesz az egyes villamosnak, ezért egyesbe váltott elindul és csak utána pár másodperccel kapcsolta be a biztonsági övét. A panaszos cselekedetét vélhetően látták a rendőrök, mert utána kanyarodtak és villogtak, hogy álljon meg. A panaszos megállt, két rendőr lépett hozzá. A panaszos nem tudta, hogy mi lehetett az intézkedés oka, de hamar kiderült, hogy a biztonsági öv miatt intézkednek, mivel a rendőr közölte vele, hogy már bekötötte magát. A panaszos közölte, hogy amikor megkezdte a közlekedést bekötötte magát, amire a rendőrök közölték, hogy ez nem így történt. A rendőr elmondta, hogy amennyiben elismeri a szabálysértést, akkor kap egy csekket és 3 büntetőpontot, ha nem, akkor feljelentést tesznek ellene.

A panaszos kis gondolkodás után közölte, hogy akkor legyen a feljelentés, majd fellebbez, mert ő be volt kötve. Ekkor a rendőr kezdte kitölteni a papírt, majd a csekkel együtt elé tette, de a csekk miatt furcsa volt az eljárás, ezért elolvasta. A rendőr erre közölte, hogy nem szükséges végigolvasnia, az van benne, amit elmondott. A panaszos jelezte, hogy ezt nem írja alá, mert az van benne, hogy elismeri a szabálysértést. A rendőr ekkor kérdőre vonta, hogy miért „szórakozik”, az előbb elismerte a szabálysértést, majd megkérdezte, hogy meggondolta-e magát a panaszos. A panaszos közölte, hogy nem ismeri el, amire a rendőr közölte, hogy látták, hogy nem volt bekötve, amire a panaszos azt felelte, akkor sem ismeri el a szabálysértést. A rendőr ekkor mérgesen elkezdett tölteni egy másik papírt. A panaszos el akarta kérni az egyik példányt, hogy elkezdje olvasni, de ettől a rendőr elzárkózott. Miután a panaszos megkapta a nyomtatványt észlelte, hogy az a rész, hogy készült-e az esetről videofelvétel, nincs kitöltve. A rendőr erre közölte, hogy azt ők majd tudják, írja csak alá, a panaszos erre közölte, hogy így nem írja alá, amire a rendőr azt felelte, hogy azt is bele fogja írni a feljelentésbe, hogy nem működik együtt. Ekkor a panaszos le akarta fényképezni az iratot, amire a rendőr elvette azt és azt mondta, hogy majd akkor lefényképezheti, ha készen van.

Ezután a rendőr ellenőrizte a menetlevelet, az elakadásjelzőt, az izzókészletet, egészségügyi ládát, majd az autó világítótesteket, a gumik állapotát. Közben a rendőr egyre idegesebb lett és a panaszosra is rászólt, hogy vegye ki a kezét a zsebéből, majd amikor a panaszos a 45 perces tartó intézkedés során a kocsinak támaszkodott, akkor ismét rászólt, hogy ne támaszkodjon az intézkedés során, ez nem kocsma, tegye a karját a teste mellé.

A végén a rendőr talált az egyik lámpaburán egy kis repedést, illetve a menetlevelen nem volt minden rubrika kitöltve, de ezek vagy nem értelmezhetőek ennél a típusnál, vagy más adatsorokból visszaazonosíthatóak. Ekkor a rendőr jelezte, hogy ezt is bele fogja írni a feljelentésbe, amire a panaszos közölte, hogy csak nyugodtan, mire a rendőr rászólt, hogy a panaszos csak ne utasítsa őt. Ezután a rakteret ellenőrizte a rendőr, azt kérte, hogy a panaszos igazolja a tárgyak származását. A panaszos elmondta, hogy a szivattyús dobozoknál ott a számla, a többi tárgy pedig már vagy nyolc éve a saját tulajdona. Erre a rendőr közölte, hogy akár elő is állíthatja. Ezután a pótkereket ellenőrizte, itt vita alakult ki közöttük arról, hogy megfelelő-e a mintázata, majd miután a gyári kopásjelzőket megmutatta a gumin a panaszos a rendőr átadta neki a két példányos papírt, majd közölte, hogy tőle azt ír rá a panaszos amit akar, de az ő példányát ő tölti ki. A biztonsági öv használatát nem kell videofelvétellel rögzíteni, elég a rendőr állítása. A panaszos közölte, hogy ő azért nem írja alá, mert nem egyezik a két példány. Ezt követően megkérdezte a rendőr, hogy fogyasztott-e alkoholt a panaszos, majd szondát fújatott vele, ami negatív lett. Ezután közölte, hogy koszos a rendszám, a panaszos megkérdezte, hogy megpucolja-e, amire a rendőr azt mondta, hogy majd ha végeztek.

Ezután a rendőr mind a két példányon aláhúzta, hogy nem rögzítették videoval az eseményeket. A panaszos sérelmezi, hogy a rendőr több alkalommal rászólt a keze miatt, megkérdezte, hogy siet-e valahova, mert majd ő dönti el, hogy mikor van vége az intézkedésnek. Végül közölte, hogy ne gondolja a panaszos, hogy ez személyes, mivel minden igazoltatásnál így jár el. Az intézkedés kb. 2 órán keresztül tartott. A panaszos szerint méltatlanul viselkedett a rendőr, aki végig napszemüveget viselt. Végig megpróbálta a panaszost átverni és nem valós szabálysértésekkel fenyegette meg. A panaszos szerint a rendőr több szabálytalanságot is elkövetett, nem volt bekapcsolva az intézkedés során a megkülönböztető fényjelzés, nem volt rajta sapka (bár ebben nem biztos), nem mutatkozott be, nem közölte a jelvéyszámát, nem mondta meg az intézkedés célját, szándékosan szabálytalankodott a papírokkal, megpróbálta megfélemlíteni, megfélemlíteni, elfogultan viselkedett.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) G. N. r. őrm. 2013. november 5-én kelt jelentésében előadta, hogy 2013. 09. 14-én 8 órától 20 óráig látott el a BRFK XX.-XXIII. Kerületi Rendőrkapitányság illetékességi területén gépkocsizó járőrszolgálatot N. Á. r.-rel. 12 óra 10 perc körüli időben a szolgálati gépkocsival a Budapest * utca kereszteződésében állt a Jókai Mór utcára nézve. Ekkor észlelte, hogy egy gépkocsi neki bal kézzel érkezett a * utcán a * utca irányából es tovább közlekedett a *út irányába. Mikor elhaladt az említett gépkocsi a rendőrök észlelték, hogy a vezetőjének a biztonsági öve nincs bekötve. A közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegést észlelve a

gépkocsi után indult, felzárkózott, majd ezt követően a kocsit kb. 200 méteren keresztül követte, ami alatt 100%-osan meggyőződtek arról, hogy a gépkocsivezetője valóban nem használja a biztonsági övet. Ezt követően külön-külön megkülönböztető fény- és hangjelzést használt a r. őrm., így jelezve intézkedési szándékát. A gépkocsi vezetője a * utcában állt meg, a rendőrök mögötte állították le a szolgálati gépkocsit.

A gépkocsi megállítását követően a r. őrm. az intézkedés alá vont személynek napszaknak megfelelően köszönt, tiszteletet, majd az előírásoknak megfelelően ismertette vele vezetőkénevét, rendfokozatát, beosztási helyét, jelvéyszámát, majd közölte vele az intézkedés okát. A személyazonossága megállapítása közben közölte vele, hogy a * utcában úgy közlekedett, hogy a biztonsági övet nem használta. Elmondta neki, hogy az által elkövetett cselekmény közigazgatási bírsággal büntethető szabálysértés, ami 10000,- Ft pénzbírsággal és 3 büntetőponttal büntetendő, ha elismeri a tettet. Elmondta azt is, hogy amennyiben nem ismeri el a szabályszegést, akkor a közúti közlekedésről szóló 1988.évi I. törvény 20. § (1) bekezdés k.) pontjába ütköző jogsértés észleléséről jegyzőkönyvet fognak kiállítani két példányban, amelyek közül az egyiket megkapja.

A fejtett kérdésekre elmondta, hogy cselekményét elismeri, és aláírja a nyomtatványt. Az intézkedés során a Lion-500 típusú légalkoholmérő készüléket használtak, aminek a mérési eredménye negatív lett.

A rendőr ezt követően felvette a kapcsolatot az ügyelettel, leellenőrizte a gépkocsi fogalmi rendszámát, illetve a panaszost ellenőrizték a KIR-ben, a szabályszegéshez iktató számot kért, majd közölte az intézkedése végét.

Az iktatószámot megkapva kitöltötte a megfelelő nyomtatványokat, az ahhoz tartozó csekkszervénnyel, majd átadta a panaszosnak, aki átolvasás után közölte, hogy még se írja alá, nem ismeri el a szabályszegést. Ezt követően a rendőr közölte vele, hogy akkor jegyzőkönyvet vesz fel, amit meg is tett.

Ezt követően ellenőrizte a gépkocsi KRESZ-ben meghatározottak alapján a gépkocsi műszaki feltételeit. Ennek során megállapította, hogy a hatósági jelzés bár az a kijelölt helyen van, nem olvasható jól, illetve a gépkocsi bal hátsó lámpaburájából hiányzik egy darab. Ezeket észlelve a rendőr figyelmeztette a panaszost, hogy azokat a KRESZ előírásainak megfelelően használja. Figyelmeztette arra is, hogy ezzel is szabálysértést követ el, de emiatt csak szóbeli figyelmeztetésben részesíti, amit a panaszos tudomásul vett. Azt is megállapította, hogy a gépkocsi tehergépkocsiként van nyilvántartva, emiatt ellenőrizte a fuvarlevelet, amely olvashatatlanul volt kitöltve, emiatt is figyelmeztette a panaszost arra, hogy lehetőség szerint a jövőben olvashatóan töltsé azt ki.

Az intézkedés során a panaszos ellenségesen beszélt a rendőrrel, személyes tapasztalatát elmesélte, miszerint „valahol vidéken közlekedett egy gépkocsival, amelynek jobb első fényszórója nem működött, emiatt rendőrök intézkedésük alá vonták, akik tájékoztatták, hogy szabálysértést követett el, és helyszíni bírságot ajánlottak fel, amit a panaszos nem fogadott el,

ezért feljelentették és a bíróságra került az ügy. A rendőri intézkedéssel szemben panaszt nyújtott be, ami miatt a bíróság meghatározta, hogy a szabálysértés elkövetőjének von igaza, emiatt megszüntették ellene az eljárást. Bíróságot, pénzbüntetést nem kellett fizetnie”. A panaszos fenti tapasztalatait meghallgatva személyes véleményként elmondta neki a r. őrm., hogy az akkor intézkedő rendőrök helyében a r. őrm. feljelentette volna, ezt a következő példával ismertette vele. „Tegyük fel, hogy korlátozott látási viszonyok között közlekedik két település között, ahol közvilágítás nincs. A forgalomban részt vevő, általa vezetett gépkocsi jobb első fényszórója nem működik lakott területen kívül közlekedik, ahol akár 90 km/h sebességgel közlekedhet. Közlekedése közben jobb oldalon egy gyalogosan haladó személy, sötét ruhában van - ezt követően megkérdezte a panaszost, hogy ezt az esetet, hogy ítéli meg, amire csak annyit válaszolt, hogy „az más”. A személyes beszélgetés az intézkedés során ennyire terjedt ki.

Az intézkedés során a panaszos többször a zsebébe nyúlt, valamint hátratett kézzel valamit motoszkált, emiatt felszólította a r. őrm., hogy kezeit tegye teste mellé, hogy lássa azokat. A r. őrm. személyes tapasztalat, valamint parancsnoki eligazítások során elhangzottak alapján szólította fel őt, hogy tegye a teste mellé a kezét. Ezt követően közölte a panaszossal, hogy mivel az általa elkövetett szabályszegést nem ismerte el, ezért KKt. 20. § (1) bekezdés k) pontjába ütköző jogsértés észleléséről jegyzőkönyvet fog készíteni, amiből egy példányt át adott neki, majd közölte vele, hogy az intézkedést befejezte.

2) F. S. r. szds. 2013.v november 6-án kelt hivatalos feljegyzésében előadta, hogy megvizsgálta az intézkedés körülményeit és megállapította, hogy aznap az érintett kereszteződésben G. N. r. őrm és N. Á. pr. őrm. látott el szolgálatot. A szolgálatirányító parancsnok V. Z. r. ftzls., az ügyeletes tiszt-helyettes szolgálatot pedig S. M.A. r. ftzls. látta el.

Az intézkedés során közigazgatási eljárás hatálya alá tartozó jegyzőkönyvet töltöttek ki a biztonsági öv használatának elmulasztása miatt. A Lion-500 típusú készüléket 2013. szeptember 4-én 12 óra 48 perc 26 másodperckor használták, negatív eredménnyel.

Az Adattárakból lekérdezés rögzíti, hogy a panaszos és a gépkocsi forgalmi rendszámának lekérdezése történt 12 óra 20 perckor. A rendszámot rosszul kérték le, vélhetően a C és a G hang elhallása miatt.

A GPS koordinátára vonatkozó adatnyilvántartásból megállapította, hogy az érintett rendőrségi gépjármű 12 óra 15 perctől 13 óra 6 percig volt a *szám alatt, tehát összesen legfeljebb 51 percig.

3) A rádióforgalmazást tartalmazó CD lemez nem lejátszható.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény

(továbbiakban: Rtv.) és a szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, a VI. cikkben foglalt személyes adatok védelméhez való jogát és a II. cikkben rögzített emberi méltósághoz való alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület először azt vizsgálta, hogy a panasz valamennyi részére rendelkezik-e hatáskörrel.

A Testület hatáskörét a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
- b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően
  - ba) az országos rendőrfőkapitány,
  - bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
  - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatójabírálja el.

Az Rtv. idézett rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, amelyek az Rtv. IV., V., és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
  - a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű- átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés),
  - a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),
- tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A szabálysértési eljárás szabályait a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) rendelkezései tartalmazzák.

A szabályszegési eljárásban történő közigazgatási bírság kiszabásának eseteit és módját a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény rendelkezései tartalmazzák. Az eljárásra a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) előírásai irányadók.

A fenti hatásköri szabályokból megállapítható, hogy a rendőrség szabálysértési, illetve szabályszegési eljárását a Testület nem minősítheti, a fölött semmiféle kontrollt, felügyeletet nem gyakorol, a szabálysértési, illetve a közigazgatási bírság mértékét nem vizsgálhatja, a bírságot nem módosíthatja és nem törölheti el. A Testület ebből következően nem jogosult abban a kérdésben állást foglalni, hogy a panaszos elkövette-e azokat a szabálysértéseket, vagy sem, amelyeket a rendőr az intézkedés során a biztonsági öv használatának elmulasztásán kívül felrött neki. **E körben a Testület hatáskörének hiányát állapította meg.**

2) A panaszos beadványa és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott iratok alapján tehát a Testület vizsgálta a közlekedésrendészeti intézkedés jogszerűségét és indokoltságát.

a) A kérdés vizsgálata során a Testület az alábbi jogszabályi előírásokat vette figyelembe.

A rendőrség feladata az Rtv. 1. § értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az Rtv.-ben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés. A rendőrség a bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében (Rtv. 1. § (2) bekezdés 2. pont), közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el (Rtv. 1. § (2) bekezdés 4. pont).

Az Rtv. 44. § (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

Az igazoltatás Rtv. 29. § (1) bekezdésben rögzített szabályai szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Testület utal továbbá a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő

vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 9. § (3) bekezdése szerint a rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha

- a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy
- b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és - amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele - rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

A KRESZ 48. § (4) bekezdése szerint a külön jogszabályban meghatározott M1, M2, M3, N1, N2, N3 kategóriájú gépkocsiban, amelynek meghatározott üléseit biztonsági övvel kell felszerelni, továbbá olyan járműben, amelynek üléseit biztonsági övvel szerelték fel, az ülésen utazó személynek a biztonsági öv becsatolásával kell magát rögzíteni.

Az (5) bekezdés szerint nem kell becsatolni a biztonsági övet:

- a) a hátramenetben közlekedő gépkocsi vezetőjének;
- b) a taxi gépkocsi vezetőjének, ha taxi üzemmódban utast szállít;
- c) a mentő gépkocsi betegellátó terében utazóknak, ha a becsatolás a beteg állapotának romlását okozhatja, a betegellátást akadályozza;
- d) a lakott területen menetrend szerinti személyszállítást végző autóbuszban;
- e) a lakott területen kívül menetrend szerinti személyszállítás végző autóbuszban, ha álló utasokat is szállíthat;
- f) az autóbuszban szállított 3. életévét még be nem töltött gyermeknek;
- g) annak, aki külön jogszabályban meghatározott orvos által kiállított igazolással rendelkezik.

A Kkt. 20. § (1) bekezdése rögzíti azon közlekedési szabályok körét, amelyek megsértése esetén az előírás megsértője közigazgatási eljárás keretében bírság fizetésére kötelezhető. Eszerint többek között a megengedett legnagyobb sebességre („gyorshajtás”), a biztonsági öv használatára, a továbbhaladás tilalmára („tilos jelzésen történő áthaladás”), és a járművezető szervezetében a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol tilalmára („ittas vezetés”) vonatkozó előírások megsértői. [k) pont]

A bírsággal kapcsolatos eljárás lefolytatására - a (11) bekezdésben meghatározott ellenőrzési jogosultsághoz igazodóan - a közlekedési hatóság, a rendőrség, a vámhatóság, a katasztrófavédelmi hatóság és a munkaügyi hatóság (a továbbiakban együtt: eljáró hatóság) jogosult. [20. § (2) bekezdés]

Az (1) bekezdés k) pontban foglalt esetben 10 000 forinttól 300 000 forintig terjedő bírság szabható ki. Az egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabandó bírságok, valamint több jogsértő cselekmény vagy mulasztás esetén az ugyanabban az eljárásban kiszabható bírság maximális összegét külön jogszabály állapítja meg. Nincs helye bírság kiszabásának, ha a jogsértő cselekmény elkövetése óta két év eltelt (elévülés). [20. § (4) bekezdés]

A közúti forgalomban történő ellenőrzés során, ha a 20. § (1) bekezdés k) pontjában meghatározott szabályszegést elkövető személye a helyszínen megállapítást nyer, a hatóság eljáró tagja határozathozatal nélkül szabja ki a bírságot és döntését közli az elkövetővel. Ha az elkövető a jogsértés tényét nem vitatja, a döntéssel szemben fellebbezésnek nincs helye, amelyről az ügyfelet a helyszínen tájékoztatni kell. [20. § (4a) bekezdés]

A közúti árufuvarozáshoz, személyszállításhoz és a közúti közlekedéshez kapcsolódó egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, valamint a bírsággal összefüggő hatósági feladatokról szóló 156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. r.) 12. § szerint a Kkt. 20. § (1) bekezdés k) pontjához kapcsolódóan – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a 11/A.-11/D. mellékletben meghatározott összegű bírságot köteles fizetni az, aki KRESZ-ben foglalt, a megengedett legnagyobb sebességre („gyorshajtás”), a biztonsági öv használatára, a továbbhaladás tilalmára („tilos jelzésen történő áthaladás”) és a járművezető szervezetében a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol tilalmára („ittas vezetés”) vonatkozó rendelkezést megsérti. A bírságot – a 11/A.-11/D. mellékletben meghatározottak szerint – a bírságot kiszabó döntés jogerőre emelkedésétől számított tizenöt napon belül kell befizetni.

A Korm. rendelet 11/A. melléklete szerint a KRESZ 48. § (4) bekezdésében foglalt előírások – biztonsági öv használatára vonatkozó kötelezettség – megszegését lakott területen belül 15.000 Ft, lakott területen kívül 30.000 Ft, míg autópályán, autópályán 40.000 Ft pénzbírsággal szankcionálja.

b) A fenti hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből kitűnik, hogy az Rtv. 44. §-a alapján a rendőr jogosult valamennyi, a közlekedésben résztvevő járművet közúti ellenőrzés alá vonni és ezen közlekedésrendészeti intézkedés során ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – megilleti. Míg az Rtv. 29. § alapján a rendőri intézkedéshez az szükséges, hogy a rendőr valamilyen jogellenes cselekmény gyanúját észlelje.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga

A panaszosi és a rendőri előadás megegyezik abban, hogy a panaszos úgy indult el a gépkocsijával, hogy nem volt bekötve és csak menetközben kapcsolta be az övét.

A Testület a körülmények ismeretében megállapította, hogy a rendőri intézkedéshez a fentebb említett Rtv. 44. § kellő jogalapot biztosított, hiszen azt egyik fél sem vitatta, hogy a panaszos gépkocsival a közúti közlekedésben vett részt.

A Testület megállapítása szerint az intézkedő rendőrök a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában jártak el a panaszossal szemben és vonták a panaszost intézkedés alá, ezért nem sérült a személyes adatok védelméhez való joga. Ugyanakkor a Testület ismételtlen leszögezi, hogy nincs hatásköre abban a kérdésben állást foglalni, hogy a panaszos magatartásával megvalósította-e a KRESZ szabályainak megsértését.

c) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőr először olyan iratot akart vele aláírni, amiben elismerte volna a felelősségét, noha ő a feljelentést választotta, utána pedig olyan iratot, amin az egyik rész nem volt kitöltve.

A Kkt. 20.§ (4a) bekezdése szerint „a közúti forgalomban történő ellenőrzés során, ha a 20. § (1) bekezdés *k*) vagy *m*) pontjában meghatározott szabályszegést elkövető személye a helyszínen megállapítást nyer, a hatóság eljáró tagja határozathozatal nélkül szabja ki a bírságot és döntését közli az elkövetővel. Ha az elkövető a jogsértés tényét nem vitatja, a döntéssel szemben fellebbezésnek nincs helye, amelyről az ügyfelet a helyszínen tájékoztatni kell.

(4b) A közúti forgalomban történő ellenőrzés során, ha az (1) bekezdés *kg*) pontjában meghatározott szabályszegést elkövető személye a helyszínen nem válik ismertté és a szabályszegést a külön jogszabályban meghatározott technikai eszközzel nem rögzítették, a (4) bekezdésben meghatározott bírságot a gépjármű forgalmi rendszáma alapján megállapított üzemben tartóval szemben kell kiszabni. Ilyenkor az üzemben tartó címére kell a kiszabott összeget tartalmazó csekkszelvényt megküldeni.

(4c) Ha a gépjármű üzemben tartója a (4b) bekezdés alapján kiszabott közigazgatási bírságot nem veszi tudomásul, a közigazgatási hatósági eljárást az egyébként irányadó rendelkezések szerint kell lefolytatni. Így kell eljárni akkor is, ha a gépjármű üzemben tartójának megküldött csekkszelvényen vagy banki átutalással a közigazgatási bírságot harminc napon belül nem fizetik meg.”

A rendőr tehát amikor az intézkedés alá vont személy elismeri a jogsértést, akkor köteles részére tájékoztatót átadni az eljárásról és az elismerő nyilatkozat joghatásairól, amely tájékoztató magába foglalja a panaszos azon nyilatkozatát, hogy a tájékoztatót megértette és a ennek tudatában ismeri el a szabályszegést.

Amennyiben az intézkedés alá vont nem ismeri el a szabályszegést, akkor a rendőrnek jegyzőkönyvet kell felvennie, amely az eset leírása mellett a panaszos azon nyilatkozatát is tartalmazza, hogy nem ismeri el a szabályszegést.

A panaszosi állításokkal szemben a rendőri jelentésből az tűnik ki, hogy a panaszos először elismerte a szabálysértést, ezért a rendőr kitöltötte a tájékoztatót, majd amikor alá akarta írni a panaszossal, a panaszos meggondolta magát, ezért ezt követően a r. őrm. kiállította a jegyzőkönyvet is.

A jelen esetben a panaszos, illetve az intézkedő rendőrök előadásai oly mértékben vannak ellentmondásban, hogy további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel, így az iratokkal kapcsolatos eseménysor nem rekonstruálható.

Mindezek alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

2) A rendőr azonosítási kötelezettségére vonatkozó kifogás kapcsán az alábbi megállapításokra jutott a Testület.

A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedő rendőr nem mutatkozott be, nem közölte a jelvéyszámát, nem mondta meg az intézkedés célját.

A rendőrségi jelentés szerint a rendőrök az Rtv. 20. § (2) bekezdésének megfelelően szóban közölték a panaszossal a nevüket, a beosztási helyüket, az azonosító számukat, valamint az intézkedés okát.

Az Rtv 20. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése kimondja, hogy a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

Az Rtv. idézett bekezdése egyértelműen rendelkezik: az intézkedő rendőröknek az intézkedés megkezdése előtt egyebek mellett, a rendőri intézkedés eredményességét veszélyeztető körülmény hiányában nevüket és azonosító számukat közölniük kell.

Az előadások közötti ellentmondást további bizonyítékok hiányában nem lehetett feloldani, így a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy rendőrök betartották-e az Rtv. 20.§ előírásait.

Mindezek alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy e körben a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

3) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök megalázó módon viselkedtek vele, a rendőrök által használt hangnemet sértőnek tartotta.

A panaszos a megalázó viselkedés példajaként azt hozta fel, hogy a rendőr többször rászólt, hogy úgy álljon, hogy lássa a kezét.

a) A Testület a panasz ezen része kapcsán emlékeztet az Rtv. fentebb hivatkozott 2. §-ára. Szükségesnek tartja kiemelni továbbá a Független Rendőri Szakszervezet főtitkárának, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtitkárának a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, 2007. július 4-én Budapesten kelt közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely iránymutatásul szolgál a Rendőrség számára a rendőrök által követendő magatartás tekintetében. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrré vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „[a] rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „[t]udatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [pl. 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg a tv-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezeten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.” Az országos rendőrfőkapitány 2008. szeptember 10-én kelt, 25800/6/2008. RP. sz. határozatában ezzel a megközelítéssel egyetértett, és azt is kimondta, hogy még az intézkedés alá vontak „provokatív, durva, sértő magatartása sem mentheti az intézkedő rendőr ehhez hasonló viselkedését.”

A rendőri részletesen leírja az intézkedés során leírja a panaszossal folytatott beszélgetést, illetve megjegyzi, hogy éppen a panaszos beszélt ellenségesen a rendőrökkel.

A jelen esetben a panaszos, illetve az intézkedő rendőrök előadásai oly mértékben vannak ellentmondásban, hogy további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel a rendőrök által alkalmazott hangnem tekintetében.

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

b) A panaszos azon kifogásával kapcsolatban, hogy a rendőr rászólt, hogy úgy tartsa a kezeit, hogy lássa a r. őrm. jelentésében előadta, hogy az intézkedés során a panaszos többször a zsebébe nyúlt, valamint hátratett kézzel valamit motoszkált, emiatt felszólította a r. őrm., hogy kezeit tegye teste mellé, hogy lássa azokat. A r. őrm. személyes tapasztalat, valamint parancsnoki eligazítások során elhangzottak alapján szólította fel őt, hogy tegye a teste mellé a kezét.

A rendőri intézkedések gyakorlati végrehajtásának alapvető taktikáiról szóló 18/2008 (OT. 10.) ORFK utasítás előírja, hogy a rendőrnek az intézkedés megkezdésekor először az intézkedés biztonságos lefolytathatóságát kell biztosítani. Ezen biztonsági helyzet kialakításába tartoznak egyrészt a biztonsági alakzatok felvétele (pl. biztonsági háromszög), illetve annak megteremtése, hogy a rendőr jól lássa az intézkedés alá vontat, és magatartását nyomon tudja követni azért, hogy egy esetleges támadást el tudjon kerülni az intézkedés alá vont részéről.

A Testület a jelen esetben előfogadta azt a rendőri előadást, hogy a panaszos ilyenén felhívása az intézkedés biztonságos lefolytatása indokolta.

A Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga azért, mert a rendőr rászólt a panaszosra, hogy úgy álljon az intézkedés során, hogy a keze látszódjék.

4) A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedés során a rendőrök nem használtak megkülönböztető jelzést.

A rendőri jelentés ezzel szemben leírta, hogy miután észlelték, hogy a panaszos nem kapcsolta be a biztonsági övét vezetés közben, külön-külön megkülönböztető fény- és hangjelzést alkalmaztak, így jelezve az intézkedési szándékot. Ezt követően a panaszos megállt, a szolgálati gépkocsit pedig a panaszosi gépjármű mögé állították le a rendőrök.

A KRESZ 6. § (2) bekezdése szerint, ha a rendőr a forgalmat nem útkereszteződésben irányítja,

a) a járművek megállítására

aa) karjának vagy fehér szegélyű piros tárcsának függőleges feltartásával, piros vagy fehér fény körbeforgatásával, illetőleg síppal ad jelzést,

ab) menet közben a megkülönböztető fényjelzést használó gépkocsiból, illetve motorkerékpárról ad jelzést, karjának, fehér szegélyű piros tárcsának, piros vagy fehér fényű lámpának fel-le mozgatásával, illetőleg hangszórón vagy a megállásra felhívó szövegű felirattal;

b) a megkülönböztető fényjelzést használó gépkocsiból vagy motorkerékpárról, illetőleg rendőrségi helikopterről hangszórón keresztül adott, a követendő közlekedési magatartásra vonatkozó utasításának megfelelő módon kell az úton közlekedő jármű vezetőjének eljárnia.

A közúti járművek megállításának és követésének módszereiről és taktikáiról szóló 7001/2006. (IV. 06.) ORFK irányelv (továbbá: ORFK irányelv) a fenti KRESZ szabály során alkalmazandó módszereket részletezi. Rögzíti, hogy a rendőr a járművek megállítását a hatályos jogszabályok alapján hajtja végre. Attól függően, hogy a rendőr gyalogosan, motorkerékpárral, illetve gépkocsival hajtja végre a feladatot, különböző módszereket kell alkalmazni. A megállításnál fokozott figyelmet kell arra fordítani, hogy a járművezető a jelzést kellő időben észlelje.

Az irányelv 2.1.2. pontja szerint a leállítások során, valamint az úttesten, az útpadkán és a leállósávon történő intézkedés ideje alatt minden esetben működtetni kell a megkülönböztető jelzést.

A jelen esetben a rendőrségi és a panaszosi előadás között ellentmondás van a tekintetben, hogy a rendőrök alkalmaztak-e megkülönböztető jelzést az intézkedés során, a panaszos előadása szerint a rendőrök csak rá villogtak, ebből tudta, hogy meg kell állnia, míg a rendőri előadás szerint az intézkedés során betartották az ORFK irányelvben előírtakat. A Testület a fenti ellentmondást további bizonyíték hiányában nem tudta feloldani, így nem tudta az eseményeket rekonstruálni.

Mindezek alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszolt rendőri mulasztás és annak kapcsán a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

5) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőri intézkedés kb. 2 óráig tartott.

A rendőri jelentések szerint az észlelés 12 óra 10 perc körül történt. Ezt követően vonták intézkedés alá a panaszost. Az Adattárakból lekérdezés rögzíti, hogy a panaszos és a gépkocsi forgalmi rendszámának lekérdezése történt 12 óra 20 perckor. Az A Lion-500 típusú készüléket 2013. szeptember 4-én 12 óra 48 perc 26 másodperckor használták, negatív eredménnyel.

A GPS koordinátára vonatkozó adatnyilvántartásból megállapította, hogy az érintett rendőrségi gépjármű 12 óra 15 perctől 13 óra 6 percig volt a *szám alatt, tehát összesen legfeljebb 51 percig.

Az Rtv. 15. §-a valamennyi rendőri intézkedésre generális szabályként írja elő az arányosság követelményét.

A rendelkezésre álló nyilvántartási adatokból kitűnik, hogy a rendőrautó 12 óra 15 perctől 13 óra 6 percig tartózkodott az intézkedés helyszínén, tehát az intézkedés időtartama legfeljebb 51 perc lehetett. Ebből következően a panaszosi állítások nem felelnek meg a valóságnak.

Tekintettel arra, hogy a rendőrök teljes körű ellenőrzést fogantatosítottak az Rtv. 44. § alapján, a Testület álláspontja szerint ez az időtartam nem volt eltúlzott, így e körben nem sérült a panaszos tisztességese eljáráshoz való joga.

IV.

A Testület megállapítása szerint az intézkedő rendőrök a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában jártak el a panaszossal szemben és vonták a panaszost intézkedés alá, ezért nem sérült a személyes adatok védelméhez való joga. A Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga azért, mert a rendőr rászólt a panaszosra, hogy úgy álljon az intézkedés során, hogy a keze látszódjék. Nem sérült továbbá a panaszos tisztességese eljáráshoz való joga az intézkedés időtartama miatt.

A Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos tisztességese eljáráshoz való jogának a sérelme nem megállapítható sem az iratokra vonatkozó kifogás kapcsán, sem a megkülönböztető jelzés használatára vonatkozó, illetve az azonosítási kötelezettség elmulasztására vonatkozó kifogása kapcsán. A Testület továbbá nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

Mindezekre tekintettel a Testület az Rtv. 93 § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2014. december 18.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag